

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

22 դեկտեմբերի 2023 թվականի թիվ 544-Ա

«ՄԵԳԱ ԹԵԵՂ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹ ՀԱՐՈՒՑԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի դեկտեմբերի 22-ի դռնբաց նիստում, քննարկելով «Մեգա Թեյը» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

Համակենտրոնացումների, պետական օժանդակության գնահատման և շուկաների վերլուծության վարչության (այսուհետ նաև՝ **Պատասխանատու ստորաբաժանում**) կողմից 2023 թվականի դեկտեմբեր 21-ի թիվ ՄՊՀ-011556/21-12-2023 զեկուցագրով (այսուհետ նաև՝ **Զեկուցագիր**) առաջարկվել է «Մեգա Թեյը» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ հարուցել վարույթ՝ հայտնելով հետևյալը.

«Պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից իրականացված ուսումնասիրությունն ընդգրկել է 2022 և 2023 թվականները (այսուհետ՝ **Հաշվետու ժամանակահատված**): Ուսումնասիրության շրջանակում դիտարկվել է ոլորտում գործող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից տրամադրված, ինչպես նաև հատուկ տեխնիկաձրագրային ուղիների միջոցով ստացված տեղեկատվությունը:

Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվել է, որ 2023 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին ներմուծման ծավալներով ոլորտում գործող «Սի Փի ԷՍ Էներջի գրուպ», «Ֆլեշ», «Մեգա Թրեյդ» և «Մաքս Օիլ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների (միասին այսուհետ նաև՝ **Ընկերություններ**) մասնաբաժինը համապատասխանաբար կազմել է շուրջ , , և տոկոս:

(...)

Այսպիսով.

1.

2.

3. «Սի Փի ԷՍ Էներջի գրուպ», «Ֆլեշ» և «Մեգա Թրեյդ» ընկերությունները ապրանքային շուկայում կարող են համարվել գերիշխող դիրք ունեցող, քանի որ իրացման ծավալներով միասին գրավում են շուկայի առնվազն երկու երրորդը.

4. Միաժամանակ, հաշվի առնելով բենզինի շրջանառության ոլորտի առանձնահատկությունները և շուկայի կառուցվածքը, «Սի Փի ԷՍ Էներջի գրուպ», «Ֆլեշ», «Մեգա Թրեյդ» և «Մաքս Օիլ» ընկերություններից յուրաքանչյուրը կարող է ունենալ գերիշխող դիրք՝ շուկայական իշխանությամբ պայմանավորված:

Առկա տեղեկատվության ուսումնասիրության և համադրման արդյունքում Հաշվետու ժամանակահատվածում արձանագրվել են Ընկերությունների կողմից բենզինի գների ինքնարժեքը կազմող ծախսային բաղադրիչների, այդ թվում՝ ձեռքբերման գների և Ընկերությունների կողմից բենզինի իրացման գների անհամարժեք փոփոխություններ, ներառյալ չհիմնավորված բարձր և ցածր գնային քաղաքականության դրսևորումներ:

Այսպես, օրինակ՝

(...)

3. «Մեգա Թրեյդ» ընկերության մոտ ձեռքբերման և իրացման գների առերևույթ անհամաչափ փոփոխություններ են նկատվել 2022 թվականի հունվարից մինչև 2023 թվականի դեկտեմբերն ընկած ժամանակահատվածում: Մասնավորապես՝ «Մեգա Թրեյդ» ընկերության մոտ 2022 թվականի հոկտեմբեր ամսին ռեգուլյար տեսակի բենզինի 1 լիտրի ձեռքբերման գինը կազմել է դրամ, մանրածախ վաճառքի գինը 470 դրամ, իսկ 2023 թվականի հունիսին ձեռքբերման գինը կազմել է դրամ, սակայն վաճառվել է 400 դրամով:

(...)»:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն՝

(...)

2. Տնտեսավարող սուբյեկտն ապրանքային շուկայում համարվում է գերիշխող դիրք ունեցող, եթե՝

1) տվյալ ապրանքային շուկայում ունի շուկայական իշխանություն, մասնավորապես, որպես իրացնող կամ ձեռք բերող, չի հանդիպում էական մրցակցության և (կամ), իր ֆինանսական կարողությունից կամ այլ հատկանիշներից ելնելով, հնարավորություն ունի որոշիչ ազդեցություն ունենալու տվյալ ապրանքային շուկայում ապրանքների շրջանառության ընդհանուր պայմանների վրա և (կամ) դուրս մղելու այլ տնտեսավարող սուբյեկտին տվյալ ապրանքային շուկայից և (կամ) խոչընդոտելու տվյալ ապրանքային շուկա մուտք գործելուն, կամ

2) ապրանքային շուկայում, որպես իրացնող կամ ձեռք բերող, իրացման կամ ձեռքբերման ծավալներով գրավում է տվյալ շուկայի առնվազն մեկ երրորդը, կամ

3) ապրանքային շուկայում իրացման կամ ձեռքբերման առավել մեծ ծավալներ ունեցող երկու տնտեսավարող սուբյեկտներից յուրաքանչյուրը տվյալ ապրանքային շուկայում համարվում է գերիշխող դիրք ունեցող, եթե նրանք, որպես իրացնող կամ ձեռք բերող, իրացման կամ ձեռքբերման ծավալներով միասին գրավում են տվյալ շուկայի առնվազն մեկ երրորդը, կամ

4) ապրանքային շուկայում իրացման կամ ձեռքբերման առավել մեծ ծավալներ ունեցող երեք տնտեսավարող սուբյեկտներից յուրաքանչյուրը տվյալ ապրանքային շուկայում համարվում է գերիշխող դիրք ունեցող, եթե նրանք, որպես իրացնող կամ ձեռք բերող, իրացման կամ ձեռքբերման ծավալներով միասին գրավում են տվյալ շուկայի առնվազն երկու երրորդը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կամ 4-րդ կետով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկով տնտեսավարող սուբյեկտները գերիշխող դիրք ունեցող են համարվում՝ հաշվի առնելով տվյալ ապրանքային շուկայի կառուցվածքի առանձնահատկություններն այդ շուկայում գործող տնտեսավարող սուբյեկտների բաժինների բաշխվածության վերաբերյալ:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կամ 4-րդ կետով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկով տնտեսավարող սուբյեկտը չի կարող համարվել գերիշխող դիրք ունեցող, եթե նա, որպես իրացնող կամ ձեռք բերող, իրացման կամ ձեռքբերման ծավալներով չի գերազանցում տվյալ շուկայի մեկ տասներորդը:

5. Սույն հոդվածում նշված տնտեսավարող սուբյեկտը կարող է ներկայացնել տվյալ ապրանքային շուկայում իր գերիշխող դիրքի առկայությունը բացառող ապացույցներ:

Օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ արգելվում է տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրքի (այսուհետ՝ գերիշխող դիրք) չարաշահումը:

Օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գերիշխող դիրքի չարաշահում է համարվում՝

(...)

8) այլ տնտեսավարող սուբյեկտի՝ շուկա մուտք գործելուն խոչընդոտելու (շուկա մուտք գործելը սահմանափակելու) կամ շուկայից նրան դուրս մղելու գործողությունը կամ վարքագիծը, որի հետևանքով այլ տնտեսավարող սուբյեկտը մուտք չի գործել շուկա կամ դուրս է մղվել շուկայից կամ կատարել է լրացուցիչ ծախսեր՝ շուկայից դուրս չմղվելու համար, կամ որի հետևանքով այլ տնտեսավարող սուբյեկտը կարող էր մուտք չգործել շուկա կամ դուրս մղվել շուկայից կամ կատարել լրացուցիչ ծախսեր՝ շուկայից դուրս չմղվելու համար.

(...)

12) ապրանքի գնի չհիմնավորված բարձրացումը, իջեցումը կամ պահպանումը.

13) չհիմնավորված բարձր կամ չհիմնավորված ցածր գների սահմանումը և (կամ) կիրառումը.

(...)

16) այլ պայմանների կամ վարքագծի սահմանումը կամ կիրառումը, որոնք հանգեցնում են կամ կարող են հանգեցնել տնտեսական մրցակցության կանխմանը, սահմանափակմանը կամ արգելմանը:

(...)

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ կետերի համաձայն՝

գնի չհիմնավորված բարձրացումը տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից որոշակի ժամանակահատվածում ապրանքի և (կամ) դրա փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների գնի՝ տնտեսական պայմաններով (գործոններով) չպայմանավորված բարձրացումն է.

գնի չհիմնավորված իջեցումը տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից որոշակի ժամանակահատվածում ապրանքի և (կամ) դրա փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների գնի՝ տնտեսական պայմաններով (գործոններով) չպայմանավորված իջեցումն է.

գնի չհիմնավորված պահպանումը տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից որոշակի ժամանակահատվածում ապրանքի և (կամ) դրա փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների գնի պահպանումն է այն դեպքում, երբ որոշակի տնտեսական պայմանների (գործոնների) առկայությունը կարող էր հանգեցնել կամ պետք է հանգեցներ ավելի ցածր կամ ավելի բարձր գնի սահմանման:

Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերի համաձայն՝

1. Չհիմնավորված բարձր գին է համարվում գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտի սահմանած՝ ապրանքի իրացման կամ ձեռքբերման այն գինը, որը միաժամանակ՝

1) բարձր է այդ ապրանքի արտադրության և իրացման համար անհրաժեշտ ծախսերի և շահույթի գումարից,

2) բարձր է այն գնից, որը ձևավորվել է մրցակցության պայմաններում այնպիսի ապրանքային շուկայում, որը համադրելի է՝ ըստ ապրանք ձեռք բերողների կամ իրացնողների կազմի, ապրանքաշրջանառության պայմանների, ապրանքային շուկայի հասանելիության պայմանների կամ պետական կարգավորման, այդ թվում՝ հարկման ու մաքսասակագնային կարգավորման (այսուհետ՝ համադրելի ապրանքային շուկա)՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս այդպիսի շուկայի առկայության դեպքում, բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի:

(...)

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված չհիմնավորված բարձր գնի որոշման ընթացքում Հանձնաժողովը կարող է հաշվի առնել նաև տվյալ ապրանքի համաշխարհային շուկաներում սահմանված բորսայական և ոչ բորսայական գնի ցուցանիշները՝ ելնելով յուրաքանչյուր գործի առանձնահատկություններից:

Օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ չհիմնավորված ցածր գին է համարվում գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտի սահմանած՝ ապրանքի իրացման կամ ձեռքբերման այն գինը, որը ցածր է այդ ապրանքի արտադրության և իրացման համար անհրաժեշտ ծախսերի և շահույթի գումարից, և այն գնից, որը ձևավորվել է մրցակցության պայմաններում համադրելի ապրանքային շուկայում՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս այդպիսի շուկայի առկայության դեպքում, բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Նման պայմաններում 2022 թվականին և 2023 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 20-ն ընկած ժամանակահատվածում բենզինի շրջանառության ոլորտում գնային քաղաքականության, ներառյալ՝ գնի բարձրացման, իջեցման, պահպանման, բարձր և ցածր գնի կիրառման առնչությամբ Ընկերության դրսևորած վարքագիծը առերևույթ կարող է պարունակել գերիշխող դիրքի չարաշահման հատկանիշներ:

Օրենքի 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ գերիշխող դիրքի չարաշահման համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է իրավախախտում թույլ տված տնտեսավարող սուբյեկտի՝ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև 10 տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12

ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ Հանձնաժողովն անհրաժեշտ է համարում Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 79-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով, 83-րդ հոդվածի 1-ին մասով և 42-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով՝ Հանձնաժողովը

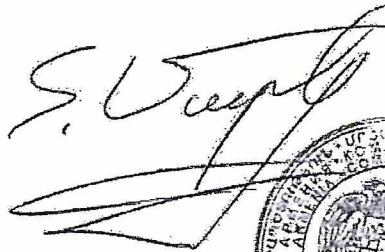
Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Մեզա Թրեյդ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ հարուցել վարույթ:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ

2023 թ. դեկտեմբերի 22
Երևան

Տ. ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ

